

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma KAISU3 – taakanjakosektorin ilmastotoimet

Sally Weaver

Erityisasiantuntija

Ilmasto- ja kemikaalit yksikkö

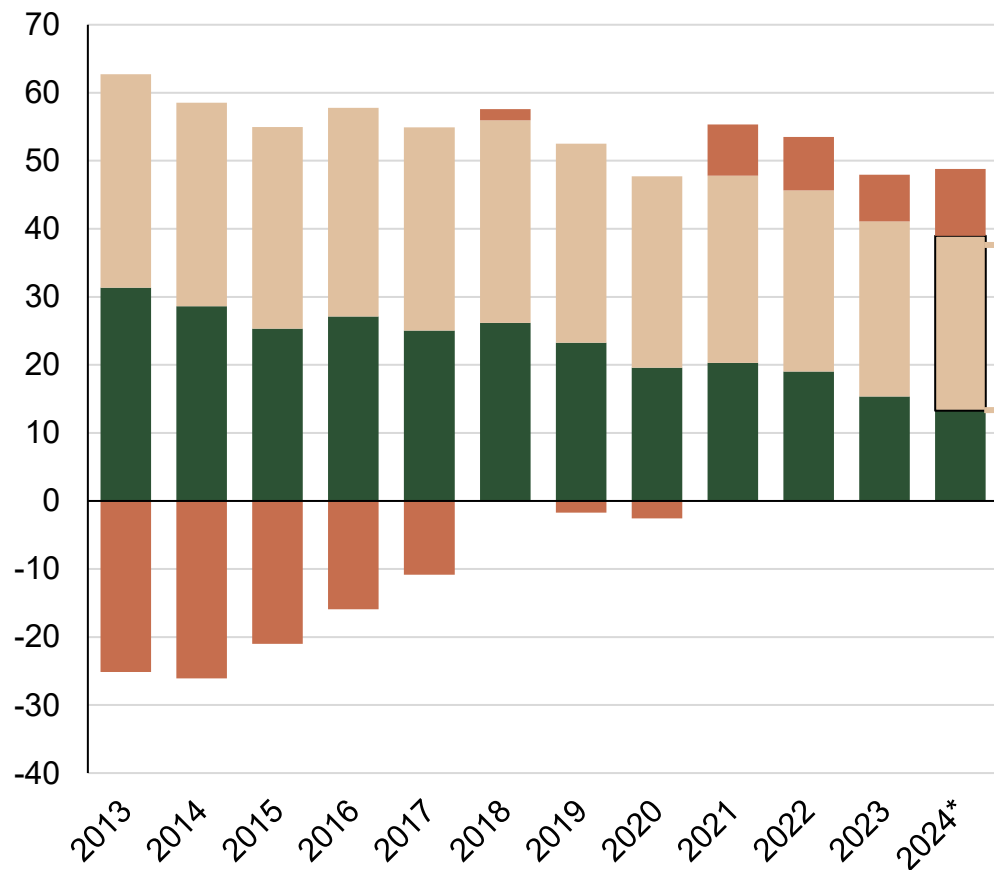
Helmikuu 2026

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman (KAISU3) keskeinen sisältö

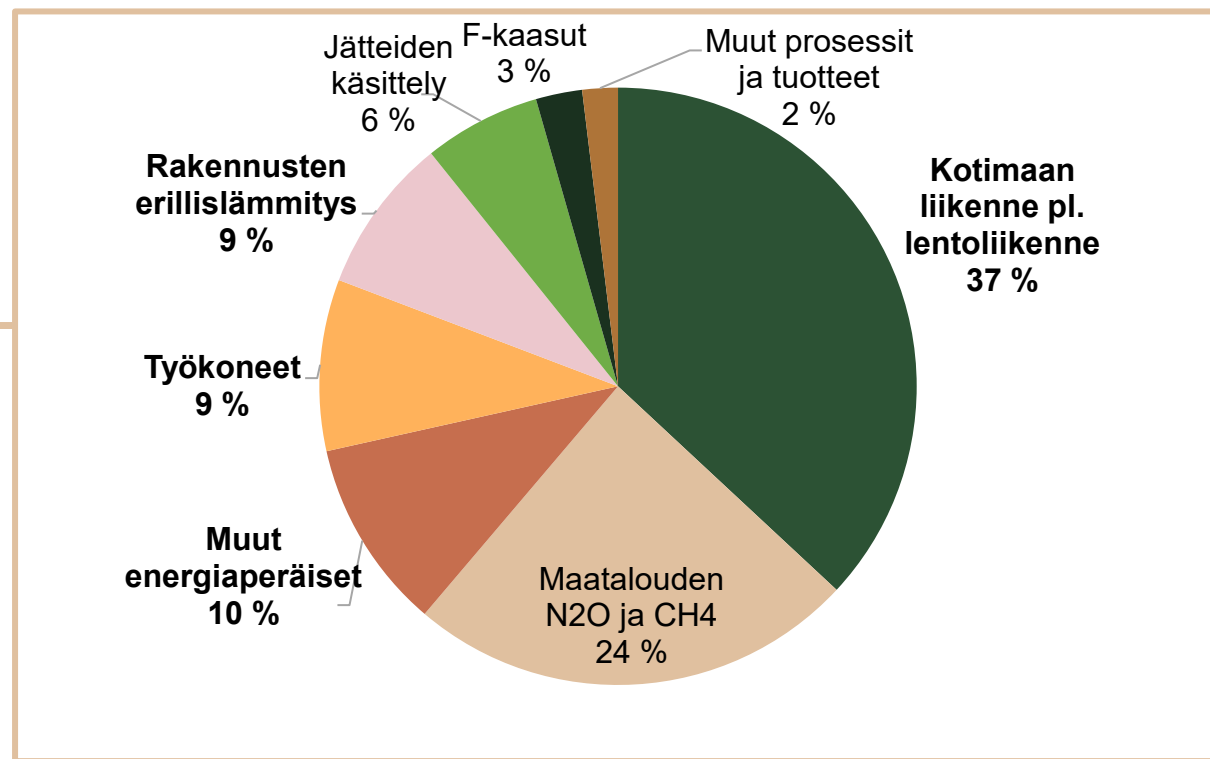
- KAISUn valmistelun ja mitoituksen lähtökohtina ovat tarvittavat **päästövähennystoimet vuoteen 2030** ja näkymät vuoteen 2040
- Vuoden 2030 EU:n taakanjakoasetuksen mukainen velvoite on myös KAISU-suunnitelmassa käytetty mitoitusperuste: **vuosittaiset päästökiintiöt kohti -50 % 2030.**
- Päästövähennystoimia määritellään taakanjakosektorin koko soveltamisalalle ja linjataan toimia suhteessa Suomen velvoitteisiin ja tavoitteisiin.
- Toimenpiteet muodostavat kokonaisuuden eli toimenpideohjelman, johon sisältyy erilaisia toimia kuten tukia ja erilaisia edistämistoimia.

Mikä on taakanjakosektori?

- Maankäyttösektori
- Taakanjakosektori
- Päästökauppasektori

Päästökauppasektori = isot energia- ja teollisuuslaitokset, meri- ja lentoliikenne

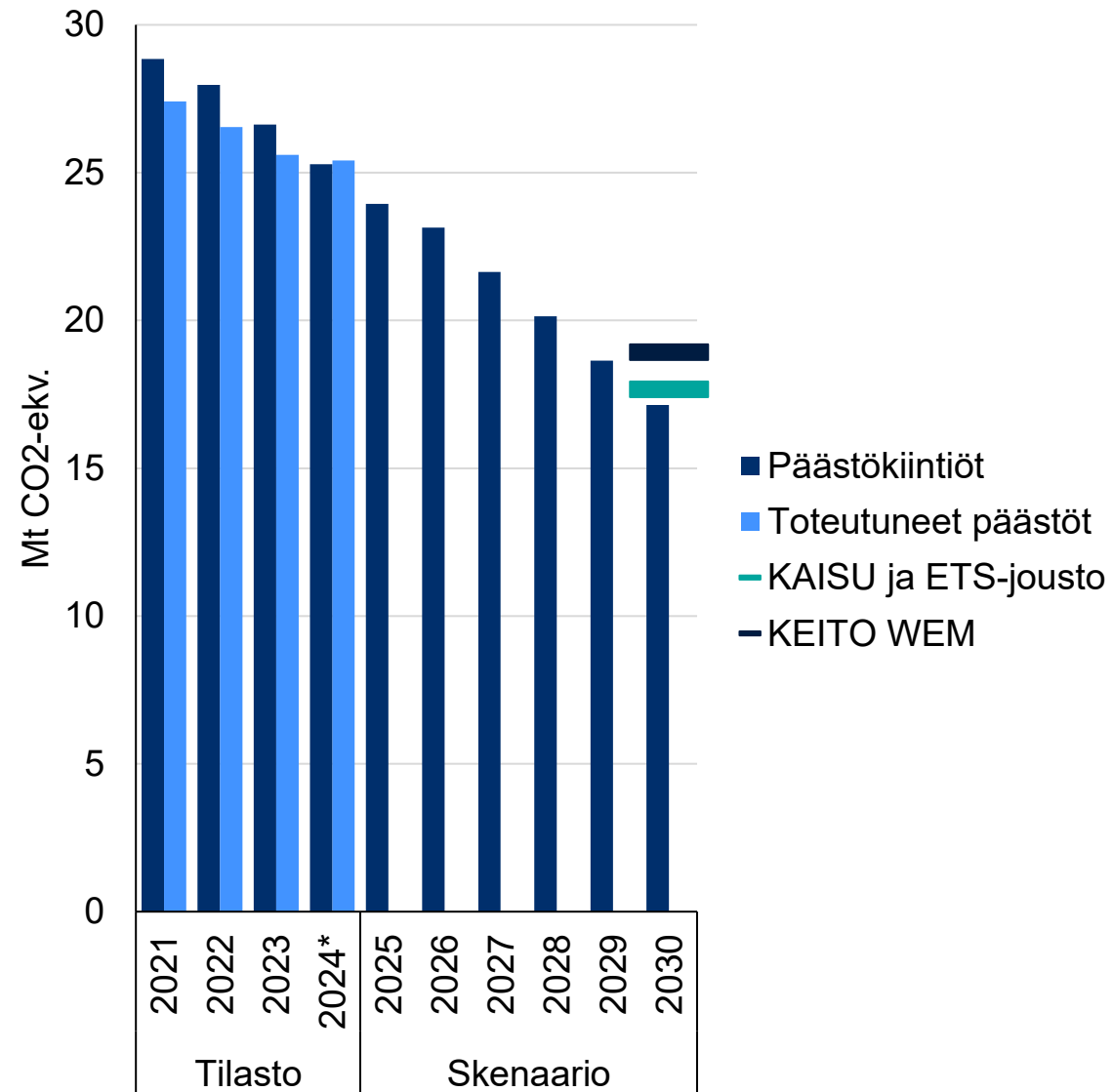
Taakanjakosektori = muut fossiiliset ja prosessiperäiset päästöt, maatalouden suorat päästöt (kotieläimien, lannan, lannoituksen päästöt)

Maankäyttösektori = ihmisperäiset hiilivarastojen muutokset maaperässä ja kasvillisuudessa, maaperäpäästöt ja puutuotteet

Taakanjakosektorin tilannekuva

- Sektorin päästöt ovat vähentyneet tasaisesti viime vuosina (vaaleansiniset palkit), kuitenkin vähemmän vuonna 2024.
- EU-velvoitteen mukaan päästöjä tulee vähentää tasolle 17,2 Mt vuoteen 2030 mennessä pysyen vuosittaisissa päästökiintiöissä (tummansiniset palkit).
- Lisäksi käytössä on joustokeinoja, jotka edistävät velvoitteen täyttämistä, erityisesti ETS-jousto ja vuosien välinen pankitus.
- **Päästövähennystahti ei ole jakson loppuvuosina riittävä 2030 tavoitteen saavuttamiseen, mutta joustojen takia voidaan pysyä velvoitteessa. Laskentaan liittyy kuitenkin epävarmuutta.**

KAISU3 toimenpiteet sektoreittain, joilla päästö- vähennysarvio

SEKTORI	TOIMI	Päästövähennys- vaikutus v. 2030
Liikenne	- Kuorma-autojen hankintatuki ja mikroyritysten SCF-hankintatuki, - Romutuspalkkiokampanja ja tulosidonnainen romutuspalkkio SCF-rahoituksella - Työsuhdeautojen veroetu - Kävelyn ja pyöräilyn valtionavustus - MAL-sopimukset - Julkisen jakeluinfran tuet - Latausavustus taloyhtiöille	0,18 Mt
Maatalous (nostot vaikuttavimmista 2030)	- Biokaasun tuotannon ja käytön edistäminen - Ravinteiden kierrätyksen edistäminen ja täsmäviljely	0,12 Mt
Erillislämmitys	- Asumisen SCF-toimet, ml. energianeuvonta - Biopolttoöljyn jakeluvelvoite - Korotettu kotitalousvähennys öljylämmityksestä luopumiseen	0,12 Mt
Työkoneet	- Edistämishjelma - Biopolttoöljyn jakeluvelvoite - T&K tuki	0,13 Mt
Muut energiaperäiset ja jätteenpoltto	- Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen korotus - Jätteenpolttolaitoksen CCS-hanke	0,34 Mt
yhteensä		0,88 Mt

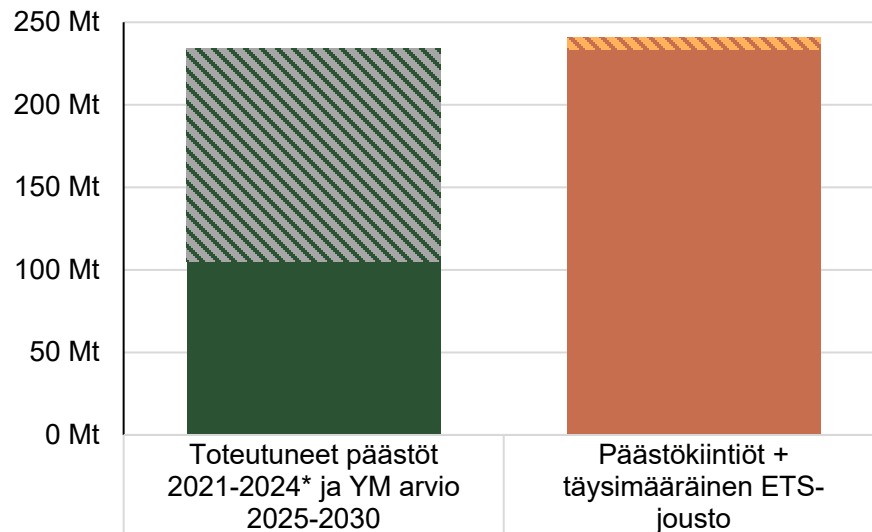
KAISU3 toimenpiteet sektoreittain, joilla päästö- vähennysarvio

SEKTORI	TOIMI	Päästövähennys- vaikutus v. 2030
Liikenne	- Kuorma-autojen hankintatuki ja mikroyritysten SCF-hankintatuki - Romutuspalkkiokampanja ja tulosidonnainen romutuspalkkio SCF-rahoituksella - Työsuhdeautojen veroetu - Kävelyn ja pyöräilyn valtionavustus - MAL-sopimukset - Julkisen jakeluinfran tuet - Latausavustus taloyhtiöille	0,18 Mt
Maatalous (nostot vaikuttavimmista 2030)	- Biokaasun tuotannon ja käytön edistäminen - Ravinteiden kierrätyksen edistäminen ja täsmäviljely	0,12 Mt
Erillislämmitys	- Asumisen SCF-toimet, ml. energianeuvonta - Biopolttoöljyn jakeluvelvoite - Korotettu kotitalousvähennys öljylämmityksestä luopumiseen	0,12 Mt
Työkoneet	- Edistämishjelma - Biopolttoöljyn jakeluvelvoite - T&K tuki	0,13 Mt
Muut energiaperäiset ja jätteenpoltto	- Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen korotus - Jätteenpolttolaitoksen CCS-hanke	0,34 Mt
yhteensä		0,88 Mt

Taakanjakosektorin päästöt voidaan pitää päästökiintiöiden puitteissa pienellä marginaalilla – päästökehitykseen liittyy kuitenkin epävarmuutta

Kumulatiivisten päästöjen summa 2021-2030 (arvio) verrattuna käytössä oleviin päästökiintiöihin ja joustoihin

YM arvio toimenpideohjelmalla saavutettavasta päästötasosta 2025-2030	129,0 Mt	
Toteutuneet päästöt 2021-2024*	105,0 Mt	
ETS-jousto		6,9 Mt
Päästökiintiöt		233,7 Mt
yhteensä	233,9 Mt	240,5 Mt

- **Toimeenpano- ja rahoitustilanne** - tarkkoja toimeenpanoaikatauluja ei ole päätetty.
- Vaikutusarvioinnin epävarmuus – lähtötietojen yhteensopivuus, herkkyystarkasteluja ei ole voitu tehdä kattavasti (esim. ETS2-hinta, rahoituksen ajoitus, autokannan kehitys).
- Suuri tekijä on **toteutuuko arvioitu nykykehitys** – riippuu esimerkiksi kotitalouksien ja yritysten päätöksistä, hintakehityksestä ja taloustilanteesta. Toisaalta kehitys voi osoittautua myös arvioitua positiivisemmaksi joidenkin kehityssuuntien osalta.
- Suurin ja haastavin epävarmuus – maankäyttösektorin 2021-2025 tavoitteiden kytkös taakanjakosektorin kiintiöihin.
- Päästötoteuman seuranta ja reagointivalmius ovat kriittisiä tulevana vuosina. Jos jo 2025 jäädytään KAISU3-arviota 1 Mt korkeammalle tasolle, niin marginaali puolittuu.

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment